

Sygn. akt IV CSK 440/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku M. D.
przy uczestnictwie J. D. , M. E. D. i M. D.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 stycznia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w E.
z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki**
postępowania M.D. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Wnioskodawca złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w E. z dnia 26 marca 2014 r., którym Sąd Okręgowy – na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w I. z dnia 7 października 2013 r. – zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w I. z dnia 14 lipca 2010 r, wydane w sprawie I Ns (...) i stwierdził, że spadek po E. D. zmarłej w dniu 29 kwietnia 2010 r., na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 23 listopada 2006 r. nabyła w całości bratanica M.D. Powołując się na obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Okręgowy rażąco naruszył przepisy prawa procesowego i materialnego wskazane w podstawach kasacyjnych, a poza tym w sprawie występują istotne zagadnienia prawne:

1. „...Na tle art. 233 § 1 k.p.c. i art. 231 k.p.c. pojawia się problem wykorzystania wszechstronnej oceny dowodów dokonanej przez Sądy obu instancji i nadanej tak przeprowadzonym dowodom konkretnej mocy dowodów w toku postępowania, do zmiany ustaleń faktycznych w sprawie i wyprowadzenia domniemania faktycznego będącego podstawą wydania wyroku w sprawie li tylko na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., w tym kontekście jawi się także problem znaczenia art. 231 k.p.c. dla tak poczynionych ustaleń Sądu i procesowej dopuszczalności ich zastosowania.
2. Art. 948 k.c. implikuje problem tego jakich reguł wykładni można użyć do tłumaczenia testamentu w okoliczności, gdy spadkodawca pozostawił dwa testamenty nie odwołując żadnego. Istotnym w ocenie skarżącego jest rozstrzygnięcie, czy do wykładni testamentu można użyć posłankowo art. 65 § 1 k.c. i jak szeroki jest zakres jego zastosowania, tak aby każdemu rozrządzeniu testamentowemu nadać rozsądną treść.
3. Na tle art. 957 k.c. pojawia się zagadnienie ważności testamentu w przypadku, gdy jego świadkiem (choć nie wpisanym do treści testamentu) jest osoba, której przewidziano korzyść, zaś świadkami właściwymi (wpisanymi w treść testamentu) są jej bliscy przyjaciele, będący z osobą dla której testator rozporządza swym majątkiem w tak bliskiej relacji faktycznej, że nawet w miejscu urzędowym zwracają się doń zdrobniale...”.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem

naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skarżący nie może przy tym powtarzać uzasadnienia przytoczonych podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie wykazał również przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom, ograniczył się bowiem do zasygnalizowania problemów prawnych, nie sformułował konkretnych zagadnień prawnych, których wyjaśnienie miałyby znaczenie dla praktyki sądowej i dla rozstrzygnięcia wniesionej skargi kasacyjnej, nie wskazał na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne ani nie przytoczył argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozważę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 8 pkt 2 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).